

(Vervolg der DEDUCTIE van MARTEN
van den HELM.)

„ DAT men niet het zelfde recht, waar mede men
„ het leeven mag verdedigen, men ook onze vrij-
„ heid vermag te beschermen, en dat men hem die
„ onze vrijheid aantast, aanmerken kan als een
„ vijand, tegens welke alles geoorloofd is.

„ Dat een volk 't welk onderdrukt wordt, het
„ recht heeft van tegenweer, en niet alleen het
„ geheel of grootste gedeelte van 't zelve, maar
„ ook het mindere, want zo zulks aan het minder
„ gedeelte, en aan den bijzondere niet geoorloofd
„ was, zoude zulks het grootere gedeelte ook niet
„ vermogen te doen, vermits zij allen onderdaanen
„ zijn.

„ Dat het niet alleen geoorloofd, maar zelfs eer-
„ lijk is, ook omtrent particulieren in een bijzon-
„ deren oorlog, dat men de hoofdpartij te hulp
„ koome, om dat wij onze meede menschen moeten
„ helpen, zo veel in ons vermogen is; want dit
„ eischt de band van bloed en maagschap, van buur-
„ schap en burgerschap; ja zelfs de algemeene band
„ van de menschelijke natuur.

En wanneer men dan in aanmerking neemt, dat de Deducent en veele met hem uit de Schutterij, binnen de stad Utrecht, derzelver *bloed en maagschap hadden*; dat de Schutterij van Maarsfen en Maarsfeven, was in de *buurschap* van Utrecht, ja dat de Deducent aldaar zelve was *Burger* geweest, en eenige zijner Kinderen aldaar gebooren *Burgers* waren; gelijk ook verscheide anderen uit de Schutterij, hoe kan het dan met eenige mogelijkheid noch aan hem in het particulier, noch aan de Schutterij in het algemeen ten kwaade worden geduid, dat men derwaarts is getrokken; immers als men in begrip valt, gelijk de Schutterij deedt, dat de stad van Utrecht in nood en verdrukking zat, aangezien dezelve stad na het uitgebragte Staatsrapport, van meest alle de Staats- en Stads Regenten was verlaaten geworden, ter cause dezelve Stad en Burgerij meer en meer aandrongen op het afdoen der bezwaaren; die zij op requisitie als boven, hadden opgegeeven; en welke bezwaaren vervolgens nog erkend zijn, bij resolutie van de Heeren Edelen en Ridderfchappe de dato 28 December 1786, gelijk ook nog bij de beschrijvings Brief van den 6 derzelver maand, gearresteerd den 17 November daar te voren; tijde toen de Deducent, en de verdere Leden der Schutterij al uit Utrecht waren te rug gekeerd, zo als hier na blijken zal.

Maar de groote vraag is, tegens wien hebben de Deducent, en de verdere Leden der Schutterij zich naar Utrecht begeeven? en het antwoord is resoluut, tegens die gene welke de Stad en Burgerij *vijandelijk* zouden willen aantasten.

Waren dit de *Souverain*, of de Heeren Staaten der Provintie van Utrecht? was het de *Stads Regeering*? immers geen van beide, men dacht er voorzeker toen niet om, men had er ook geen vermoegens toe. Van de zijde des Stadhouders was meerder te vreczen, want die had als boven zeer veel reden van misnoegens tegens Utrecht; doch of zulks door de Burgerij, en wel door de Burgerij alleen was ver-

veroorzaakt, zal de Deducent als genoeg bekend zijnde, niet onderzoeken. Het is derhalven volstrekt ONWAAR, en het zal ook nooit kunnen bewezen worden, dat de Deducent tegens zijn Souverain is opgetrokken geweest, zo min als tegen de wettige Regeering der Stad; te meer nog, daar het zeker is, dat toen de Souverain, en de Wettige Regeering der Stad, eenigzints in staat waren (gesteld dat men er bij vervolg van tijd toe mogt geresolveerd zijn) de Stad vijandelijk aan te tasten, de Deducent, en alle de verdere Leden der Schutterij te Maarsfen en Maarsleveen al waren te rug gekeerd, aangezien zulks al voor primo December 1787 heeft plaats gehad.

Behalven nog, dat hoe zeer de Procureur Generaal den Deducent meede beschuldigt, de Stad bezet te hebben, *tegens de Wettige Regeering* van dezelve, het hier vooren aangehaalde articul uit het Placaat van Amnestie daar van geen woord rept, als sprekende het zelve maar alleen van gedaane militaire diensten *jegens den Souverain*: weshalven de Heer Procureur Generaal zich veroorloofd heeft eene beschuldiging jegens den Deducent aan te voeren, strijdig met de klare Letter van het Placaat, 't geen als vooren aangetoond, in pœnaale wetten ten eenemaal is onbestaanbaar.

En hier mede, zo de Deducent vertrouwt, geheel en al gerefuteerd, zijnde, de tweede tegens hem uitgebragte beschuldiging, spreekt het van zelve, dat de Deducent niets heeft misdreeven, veel min dat hij geperpetreerd heeft

Het Crimen perduellionis.

En tegens wien toch zou de Deducent dat *Crimen* hebben begaan? zo het schijnt, tegens den Souverain, en tegens de wettige Regeering der Stad; 't geen onmogelijk waar kan zijn, want al eer de Deducent, en de verdere Leden der Schutterij in Utrecht kwamen, waren, op eenige weinige Leden

na, de Souverain en de wettige Regeering der Stad Utrecht al naar Amersfoort vertrokken, gelijk zulks uit het te vooren geallegueerde ontegensprekelijk blijkbaar is; en lange voor dat er een Campement tegens Utrecht geformeerd wierd, was de Deducent met de verdere Leden der Schutterij al na Maarsfen geretourneerd, waarbij nog komt, dat de Deducent, noch eenig ander Lid der Schutterij, nooit is geëmploijeerd, of zich heeft laten emploijeeren tot het aanhouden of arresteeren van eenig Lid der Staats- of Stads Regeering, zo als ook de Deducent geene penningen hoe genaamd, die hij in qualiteit als Schout of Gadermeester ontving, te Utrecht heeft betaald, hoe zeer daar toe zelfs gesommeerd, en ook zeer wel in de gelegenheid is geweest om het te kunnen doen; dus hij hier door ook geene schaafe aan den Souverain, of het gemeene Land heeft toegebracht, weshalven er geen schijn is, hoe men het zou willen keeren of wenden, dat de Deducent zich zoude hebben misgreepen, met tegens den Souverain of de wettige Regeering der Stad Utrecht te ageeren, of 's Lands penningen te spolieeren, of wel dezelve te betaalen, of configneeren ter plaatse alwaar zulks was verboden geworden.

Dan, indien de Deducent al eens tegens alle verwagting, naar sommiger gedachten iets mogt misdreeven hebben, met zich naar Utrecht te begeeven, is de vraag of die misdaad dan zo groot kan worden gerekend, dat daar over naar rechten apprehensie behoorde te worden verzocht en verleend? daar hij als gemeld noch tegens den Souverain noch tegens de wettige Regeering der Stad heeft geageerd, of eenige 's Lands penningen afhandig gemaakt.

Daar hij, noch niemand der Schutterij ook geen Schutterlijken Eed aan den Souverain had afgelegd, noch die van hem was geveerd geworden; ja zelfs daar geen Schutterlijke Eed, voor het arresteeren van die van den 7 January dezes jaars bij den Souverain is bekend geweest, en de Deducent voort
noch

(7)

noch als Schout, noch als Gadermeester, noch als Notaris zich heeft misgreepen, of in eenige van die qualiteiten deszelfs gedaane Eeden heeft overtreden; hoe zeer men in den beginne daar van veel ophef heeft gemaakt, uit hoofde dat de Deducent als Schout van onderscheide Gerechten, en als Notaris onderscheiden Eeden, aan, of ten behoeve van de Heeren Staaten had gedaan; dan men schieen daar bij niet te begrijpen, dat de Eeden alleen relatief waren, tot de posten die hij bekleedde, maar geenzints tot hem als een individueel Lid van de Maatschappij, noch als een Lid der Schutterij.

En de Deducent moet zich verwonderen, hoe dat in Mannen van kunde en geleerdheid zulke concepten hebben kunnen opkomen, ten ware eene ongelukkige verregaande vooringenomenheid tegens den Deducent, derzelve passien, boven hun verlicht verstand en oordeel, heeft doen prevaleeren.

Ja hoe veel te verwonderlijker moet het voorkomen, dat men den Deducent, als schijnt te hebben uitgekijpt, boven anderen die vrij meer gedaan hebben, en die onder de Amnestie begreepen zijn, of althans geen vervolging ondergaan, en waar van de Deducent onderscheide voorbeelden, ware hij daar van niet afkeerig, zou kunnen bijbrengen, en daarom alleen tot staaving van zijn gezegde maar zal allegueeren, dat een Heer tot onderscheide reizen Commandant is geweest, zo onder het Burgerlijke als Militaire wezen, en zelfs tegens de Pruisen heeft helpen ageeren; dat een ander die hooger post in het Politique als de Deducent bekleedde, een Hollandsch Fort heeft bezet, en tot het laatste mede gewerkt; dat een derde die zelfs een Provintiaale bediening bekleedde, ook in Utrecht garnisoen heeft gehouden, en vervolgens mede Hollandische Forten heeft helpen bezetten, ja zelfs door de Pruisische Troepen Krijgsgevangen is gemaakt, en in Utrecht gevankelijk opgebracht, doch van waar hij gelukkig is geëchappeerd.

De Deducent zal zich niet veroorlooven hier over eenige aanmerkingen te maaken, maar dat aan anderen, des goedvindende, overlaaten. en zijne zaaken Regeerder van alles aanbeveelen; te meer nog, daar indien de Deducent al eens mogt hebben gedwaald, hij zulks dat niet alleen heeft gedaan in navolging van zo veele notabele lieden, maar ook van de Provincie van Holland, als die de Stad en Burgerij van Utrecht, gelijk gemeld, in hoogst derzelver protectie had genoomen, en die dus wel degelijk in begrip gestaan heeft, dat het recht zich aan de zijde der Burgerij bevond: gezwegen, dat haar Hoog Mog. de Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden, dan ook moeten hebben mistetast, toen men aan de afgevaardigden uit de Heeren die als Staaten te Utrecht vergaderden, sessie in hoogstderzelver vergadering accordeerde.

Indien derhalven zo veele notabele Lieden, ja ook de aanzienlijkste Provincie der Republiek, en de vergadering van haar Hoog Mog. zelve, de zaaken verkeerd hebben begreepen, hoe veel te verschoonlijker is dan niet de dwaaling van den Deducent? (verondersteld dat hij gedwaald heeft) en met hoe veel te meer grond behoorde er dan niet op een geheel andere wijze tegens hem te worden geprocedeerd, en wel zodanig dat hij *ordinario modo* deszelfs zaak tegens den Heer Procureur Generaal konde defendeeren? „ Men mag toch na rechten niemand zijn defensie weigeren, wie dat hij ook zij, „ en in wat zaaken het zoude mogen zijn; ook mag „ men niemand veroordeelen, omdat voorvlugtig is, want voorvlugtigheid bewijst geene Confessie. „ En hoe zeer een misdaad moedwillens, en met „ euvelen moede begaan, eene strafbaare overtreding der wet is, wordt dezelve toch *naauw en eng* „ genoomen, zo dat het geen, waar mede geen openlijk bedrog, of kwaade meening gemengd is, „ voor geen misdaad kan worden gestraft, want in „ een fait zijn veele omstandigheden, die 't zelve „ of in 't geheel onstrafbaar maken, of de ordinaris „ straffe tot een extraordinaire doen verminderen.

„ Voorts

„ Voorts worden de feiten onderscheiden in die,
 „ welke begaan zijn, met een *kwaad opzet*, door een
 „ *losse schuld*, of uit een *gevallig ongeluk*”: waar
 „ van het eerste ten opzichte van den Souverain of de
 „ Stads regeering, den Deducent niet zal kunnen wor-
 „ den te laste gelegd, maar mischien het tweede:
 „ doch zich van alles te onthouden, en in geen zaak
 „ te missen, is meer Godlijk dan menschelijk. De
 „ ingeschapenheid en natuurwet leert doch zelf,
 „ dat men 't ongelijk, 't welk iemand geweldig on-
 „ dergaat, ook met geweld mag wederstaan. En
 „ die in een vrijen staat zijn, kunnen vorderen de
 „ rechten die vrije Liederen toekomen.

„ Voorts moet toch ook de extraordinaire straf
 „ minder zijn, dan de ordinaire; en moet in lijfstraf-
 „ felijke zaaken de uitleg der wetten, en uitslag
 „ van zaaken altoos aan de zachtste kant worden ge-
 „ nomen; zo als ook in een daad, die geduid kan
 „ worden, *ligt* of *zwaar* te zijn, moet worden gepræ-
 „ sumeerd voor de *ligte*; terwijl ook in geen zaaken
 „ de wil en 't kwaad voorneemen, voor de daad
 „ mag worden gestraft.” Dan niettegenstaande dit
 „ alles, het stelsel der Criminalisten in zich ver-
 „ vat, hoe verkeerd heeft men dan niet de Procedu-
 „ res tegens den Deducent geenthameerd; ja hoe we-
 „ derrechtelijk zijn niet de geheele crimineele rechts-
 „ pleegingen, zelfs na het oordeel van de oudste, de
 „ kundigste, en doorslepenste advocaaten aangevan-
 „ gen? want men heeft direct tegens den Deducent
 „ verzocht en verleend apprehensie corporeel; en zo
 „ niet te bekomen zou zijn, voorts citatie bij edicte,
 „ om te gaan in beslooten hechtenis, welk laatste een
 „ manier van procederen is, die tegens de crimineele
 „ ordonnantie regelrecht aanloopt, aangezien dezelve
 „ geen edictale citatie verleent, dan bij gelegenheid
 „ van Citatie Personeel, en dan nog niet in geval de
 „ gedaagde domicilium heeft, dan na het eerste of
 „ tweede default, als wanneer er eerst apprehensie en
 „ citatie bij edicte kan worden verleend, blijkens de
 „ *Ordonnantie van den Hove van Utrecht, rubrick van*
 „ *Proces Crimineel art. 3 en 13.* waar bij nog komt,

dat de citatie bij edicte moet inhouden het *crimen*, waar mede de gedaagde wordt beschuldigd, met alle omstandigheden van dien, ten einde de gedaagde daar van bewust zijnde, de tijd bij de citatie gesteld hem mag strekken voordag van beraad. *Ordonnantie op de Crimineele Proceduures van Philips art. 53. Item van den Hove van Utrecht met de annotatie van den Heer van der Muelen art. 13. §. 3.* dan, in plaats van dit alles, is er noch Citatie aan het Domicilium, of de wooning van den Deducent gedaan, noch behelst het billet van dagvaarding eenig *crimen* hoe genaamd, also daar in maar woordelijk deze periode staat uitgedrukt; „Om te gaan in beslooten hechtenis, op den Huize Hazenberg binnen Utrecht, en aldaar zich te verantwoorden tegens zodanige feiten, als de Heer Impetrant R. O. ten zijnen lasten heeft.” Hoe zeer nochtans het slot der Ordonnantie van den Hove in zich vervat, dat de *pointen* en articulen, ende ieder van dien in 't bijzonder moeten worden onderhouden, en voor stijl en manier van procedeeeren onverbreeklijk geobserveerd worden; met bevel aan Prefident en Raaden, enz. dat zij hen na den inhoud van deze [Ordonnantie] reguleeren. Moet dan deze geheele proceduures met alle de gevolgen en aankleeven van dien, naar alle analogie van rechten, niet worden beschouwd, als ten eenemaal informeel, onwettig en onbestaanbaar, ten fine dat daar op geen recht vermag te worden gedaan? Terwijl het boven dien voor den Deducent allerverderflijkt is, aangezien hij om de personeele comparitie te ontgaan, in de noodzakelijkheid is gebragt geworden, zich van zijn gezin, en affaires te verwijderen; waar door hij de Educatie zijner kinderen heeft moeten laten vaaren, een groote schaade aan zijn Comptoir en notarieele practijk is toegebragt; en hij verder om zijne afwezigheid van twee zijner Schout-Ampten (a) is outzet geworden, behalven nog, dat eene openbaare indaaging, en dagvaarding in persoon, iemand ten hoogsten infameert, en zijn eer en goede naam hoon

ER

(a) Westbroek en Nichteveert.

en laater aanbrengt, waar tegens de Deducent indien men *ordinario modo* tegens hem had geprocedeerd, al was het zelfs met citatie in persoon te verleenen in de gelegenheid zou geweest zijn deszelfs defentie voor den dag van rechten in te brengen; en althans in plaats van de citatie in persoon te verzoeken, eene *implecitatie*. *Ordonnantie van den Hove, rubriek van Proccas-Crimineel art. 3. §. 7.* Dan, men heeft anders over den Deducent gedacht; Hij moet niet alleen, volgens het bovengemelde zeggen, door zeker Lid van Staat van de Provincie worden verwijderd, maar moest ook, ware het doenlijk, totaal geruineerd worden, gemerkt men ook tegens hem verzocht en geobtineerd heeft annotatie van goederen te mogen doen, om dat men zijn zaak beschouwt als tot *Confiscatie* gedisponeerd. Eene *Confiscatie* die men zelfs in de Provincien van Gelderland en Holland, om de ruïne der Familien te praevenieeren, heeft afgeschafte; Eene *Confiscatie* die van ouds nimmer in de Provincie van Utrecht heeft plaats gehad; doch die door Keizer Carel is ingevoerd; door Philips in zijn Crimineele Ordonnantie geconfirmeerd, en door de Staaten na het afzweeren van den Koning van Spanje, doleuselijk overgenomen; gemerkt dat in het begin der vijftiende eeuw, toen de beroertens tusfchen den Bifchop en de Stad van Utrecht plaats hadden, mitsgaders de Bifchop bij verrassing de Stad innam, verfcheide Burgers en althans de Hoofden dervelfer de wijk namen, onder het gebied van Graaf Willem van Henegouwen, Graaf van Holland en Zeeland, Heer van Vriesland enz.

Dat als toen, en wel in den Jaare 1413 fuccesfivelijk de gemelde Graaf voor de uitgeweeken Utrechtfe heeft gereclameerd derzelver aangehouden goederen, op fundament, dat het een oud Landrecht in den gefichte van Utrecht is, dat niemand zijne goederen aldaar verbeuten mag.

Redenen zekerlijk, waarom de Heer van de Water, in het eerste deel van 't Utrechts Placaatboek, onder

der de 39 Tijtel, *raakende het verbeuren van goederen, wegens begaane delicten enz.*, daar van heeft geplaatst twee stukken, en daar op onmiddellijk laat volgen, het derde stuk, zijnde een Ordonnantie, „ waar na de Staaten willen verpachten, haar aantpart aan alle boetens, breuken, keuren, en amendes, de, zo crimineel als civiel, vallende in de Stad, Steden en platten Lande van Utrecht”.

En waar uit ontegenzeggelijk blijkt, dat de Pachters van de voorz. boeten, breuken, keuren en amendes geene rekening behoeften te maaken op die, welke uit hoofde van Confiscatie zouden kunnen vallen; aangezien zulks uit hoofde van het oude Landrecht, in den Gestichte van Utrecht geen plaats had.

Hier tegens doet niets, dat Keizer Carel onder anderen, den 31 Maart 1529 heeft verklaard, dat die geenen, welke *Crimen lese Majestatis, rebellie, commotie*, of diergelijke groote Excessen en delicten committeeren, zullen verbeuren lijf en goed. Men weet, hoe veel Privilegien door de tijdelijke Graaven zijn geschonden, en daarom doet ook niets ter zaaken, dat de laatste Heer van Utrecht, Koning Philips, in de Ordonnantie op de stijl van Procedeeren in crimineele zaaken, art. 50 statuert, dat de confiscatie van goederen meede zal toegewezen worden in zaaken daar dezelve stand grijpt; doch van meer consideratie is het 79 artikel van zyn ordonnantie op de crimineele justitie in de Nederlanden, als waar hij ordonneert, *dat alle die geenen, die maintineeren zulke en gelijke privilegien te hebben, VAN GEEN CONFISCATIE VAN GOEDEREN SUBJECT TE ZIJN, daar van Copie authentiek zullen moeten overzenden binnen drie maanden enz.*, dewijl hier uit evidentelijk consteert, dat er verscheide Landen, Steden en Plaatsen in de Nederlanden waren, die het privilegie van niet te confisqueeren bezaten, en maintincerden; al waarom ook na de gedachten van den Deducent, niet kan worden tegengesproken, het hier boven gemelde oude Landrecht, dat
men

men in den Gesichte van Utrecht geene goederen verbeuren mag.

Trouwens, indien dat Landrecht ten tijde van Keizer Carcl niet had bestaan, had hij in 1529 niet behoeven te arresteeren, dat er in cas van crimen Laesæ Majestatis, rebellie, commotie enz. lijf en goed zou worden verbeurd; want als er de confiscatie te vooren had plaats gehad, zou het zekerlijk in die gevallen geweest zijn, en dus onnodig geweest, 't zelve als toen te arresteeren.

Dan hoe zeer overheersching en geweld, voor een tijd lang, alle privilegien mogt vernietigen, het recht van het volk houdt toch niet op, ten zij het volk zelve ophoude te zijn, en door het veranderen der Regeeringsform, verandert het volk zelfs niet. En dit schijnt men ook zeer wel duidelijk begreepen te hebben bij het arresteeren der Unie, de dato 29 January 1579. want daar in wordt onder het eerste artikel al aanstonds betuigd, dat de daar bij vermelde vereeniging geschiedt.

„ Onverminderd nochtans een iegelijke Provincie,
„ ende die particuliere Steden, Landen ende Inge-
„ zetenen van dien, haar luider speciaale, ende
„ particuliere Privilegien, Vrijheden, Exemtien,
„ Rechten, Statuiten, lofsijke ende wel herbragte
„ costuimen, usantien, ende alle anderen haar lui-
„ der gerechtigheden waar inne zij luiden, den
„ anderen niet alleen geen præjudicie, hinder ofte
„ letsel doen zullen, maar zullen den anderen daar
„ inne met alle behoerlijke ende mogelijke midde-
„ len, ja met lijf en goed, is 't nood, helpen hand-
„ houden, stijven en sterken, beschudden ende ook
„ beschermen, jegens alle en een iegelijk, wie,
„ ende hoedanig die zoude mogen wezen, die hem
„ daar in eenige dadelijke inbreuke zoude willen
„ doen”.

En geen wonder, de Landzaten wisten te wel,
hoe veel Privilegien, Vrijheden, Costumen enz.,
doer

door de succesfive Hertogen, Graaven, Baronnen, en Heeren dezer Landen, van tijd tot tijd waren vertrappt, 't geen ook wel uitdrukkelijk, bij de affchaffing van, en aan den Koning van Spanjen, de dato 26 July 1581 is aangevoerd.

En wanneer men dan met die weinige kundige Schrijvers, die over ons Neerlands- Staats- recht Commentarieeren, zonder ongerijmdheid zeggen kan „ dat de Nederlanders tot hunne oude vrijheid „ zijn wedergekeerd, zedert het gebied van den „ laatsten Graaf [en Heer] is afgeschud”. (†) En de Staaten 's Lands van Utrecht, daar en boven, onmiddelijk na de afzweering van den Koning van Spanjen, in 1581, bij *solemnneelen Eede*, onder anderen hebben beloofd, de Stad, Steden, en Landert van Utrecht, ten meeste nut en welvaard van dezelve te regeeren, „ en daar inne te achtervolgen, „ ende te doen achterhouden, die rechten, vrijdommen, privilegien, ordonnantien, ende costuimen, hen luiden, ende ieder van die competeerende”, is de vraag, of het buiten eenige bedenking kan gesteld worden, dat het *oude Landrecht*, volgens welke niemand in den Gestichte van Utrecht zijne goederen verbeuren mag, niet immediaat bij de afzweering van den Koning van Spanjen, wederom de kracht van een privilegie verkreegen heeft, 't welk vervolgens door de Staaten is bezwooren geworden; en of derhalven 't gene zij op den 3 April 1583, in de Ordonnantie van den Hove onder art. 13 en 31 van de Confiscatie in cas van 't *Crimen laesae Majestatis, rebellionis*, of diergelijken hebben gearresteerd, niet sonneklar aanloopt tegens: het voorz. Landrecht of Privilegie, en den daar op gedaanen Eed; mitsgaders of men niet moet veronderstellen, dezelve doleufelijk uit de Ordonnantien van den Keizer en Koning, en speciaal van die van den 31 Maart 1529 te zijn overgenomen;

(†) Dusdanig streekte onder anderen de groote President van Bynkershoek zich uit. Zie zijn *Staatszaaken 1ste deel 1ste boek 23ste hoofdstuk. pag. 275*.

tentie ter waereld te hebben gehad eenig Collegie, ofte ook iemand in 't bijzonder te beledigen, te mi-zeggen, of te misdoen; als hebbende deze Deductie alleen geschreeven ter zijner verantwoording; en om, ware het mogelijk, daar meede nog de herstelling van zijn zaak te bewerken; dan bij eene onverhoopte reusfite, het stuk te laten tot een monument voor zijne kinderen, en de posteriteit; als opleeverende een blijk van de behandeling die de Deducent heeft moeten ondergaan, en van de wijze hoe men ter dezer tijd de zaaken doorzag, bekeek en beoordeelde; en waar van hij nog meer had kunnen zeggen, indien de Deducent had kunnen goedvinden eenige voornaame Heeren aan te roeren; dan het welk hij, immers voor als nog, eerbiedshalve zal menageeren.

En is deze bij den Deducent eigenhandig getekend den 14 Maart 1789. mitsgaders gedubbelleerd, en met aantekeningen en een bijlaag vermeerderd den 17 September daar aan volgende; en na welk dubbeld dit afschrift is gemaakt, den 2 May 1795. *Het eerste Jaar der Bataafsche Vrijheid.*

(Was get.) M. VAN DEN HELM.

B I J L A A G.

Certificeren wij ondergeschreeven geweze Officieren der vernietigde Schutterij te Maarsfen en Maarsveven, ter requisitie van *Marten van den Helm*, Notaris en Schout te Maarsveven, mitsgaders gewezen Capitein-Commandant der voorz. Schutterij, hoe waar en waarachtig is, dat, toen in de maand September van den jaare 1786. de Requirant benevens ons, en alle de yerdere Officieren der Schutterij, met eenige manschappen zich naar Utrecht begeeven heeft, zulks is geschied op een eenpaarig besluit van alle de Officieren, en die ook allen, volgens dat besluit, het Officiers geld gelijk gedeeld hebben; niettegenstaande de een bij de Schutterij hooger rang bekleedde als de andere; alwaarom zij ook meest alle in Utrecht gelijke diensten gedaan hebben;

Dat

door de succesfieve Hertogen, Graaven, Baronnen, en Heeren dezer Landen, van tijd tot tijd waren vertrappt, 't geen ook wel uitdrukkelijk, bij de affchaffing van, en aan den Koning van Spanjen, de dato 26 July 1581 is aangevoerd.

En wanneer men dan met die weinige kundige Schrijvers, die over ons Neerlands- Staats- recht Commentarieeren, zonder ongerijmdheid zeggen kan „ dat de Nederlanders tot hunne oude vrijheid „ zijn wedergekeerd, zedert het gebied van den „ laatsten Graaf [en Heer] is afgeschud”. (†) En de Staaten 's Lands van Utrecht, daar en boven, onmiddelijk na de afzweering van den Koning van Spanjen, in 1581, bij *solemnneelen Eede*, onder anderen hebben beloofd, de Stad, Steden, en Landert van Utrecht, ten meeste nut en welvaard van dezelve te regeeren, „ en daar inne te achtervolgen, „ ende te doen achterhouden, die rechten, vrijdommen, privilegien, ordonnantien, ende costuimen, hen luiden, ende ieder van die competeerende”, is de vraag, of het buiten eenige bedenking kan gesteld worden, dat het *oude Landrecht*, volgens welke niemand in den Gesichte van Utrecht zijne goederen verbeuren mag, niet immediaat bij de afzweering van den Koning van Spanjen, wederom de kracht van een privilegie verkreegen heeft, 't welk vervolgens door de Staaten is bezwooren geworden; en of derhalven 't gene zij op den 3 April 1583, in de Ordonnantie van den Hove onder art. 13 en 31 van de Confiscatie in cas van 't *Crimen laese Majestatis, rebellionis*, of diergelijken hebben gearresteerd, niet sonneklaar aanloopt tegens: het voorz. Landrecht of Privilegie, en den daar op gedaanen Eed; mitsgaders of men niet moet veronderstellen, dezelve doleufelijk uit de Ordonnantien van den Keizer en Koning, en speciaal van die van den 31 Maart 1529 te zijn overgenomen;

(†) Dusdanig drukte onder anderen de groote President van Bynkershoek zich uit. Zie zijn *Staatszaaken 1ste deel 1ste boek 23ste hoofdstuk, pag. 275*.

